

*Suomen ilmastopaneeli  
Jyri Seppälä ja Markku Ollikainen*

## **Green Dealin tarkoitus ja pääpiirteet**

EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) 11.12.2019. (COM(2019) 640 final) on keskeinen komission vastaus siihen, kuinka tehdä EU:sta ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä. Se on kunniahimoinen toimenpidepaketti, jolla halutaan luoda kestävästä vihreästä siirtymästä taloudellinen ja sosiaalinen mahdollisuus Euroopan kansalaisille ja elinkeinoelämälle.

Edistämällä vihreitä investointeja, kestäviä ratkaisuja ja uutta teollisuutta, Green Dealillä tavoitellaan uutta EU:n kasvun strategiaa. Tiedonannossa nähdään, että suuren yleisön ja eri sidosryhmien osallistaminen ja sitouttaminen on rakenteellisen muutoksen onnistumisen edellytys. Green Dealia halutaan toteuttaa siten, että se toteuttaa yksilöiden ja alueiden näkökulmasta oikeudenmukaisen ja reilun siirtymän vihreään kasvuun.

Tiedonanto ei mene yksityiskohtiin ja se kuvailee vain yleisellä tasolla keskeiset politiikka-alueet sekä hahmottaa suunniteltuja aloitteita ja niiden aikataulua. Green Dealin keskeiset politiikka-alueet ovat

- puhdas (hiilidioksidivapaa) energia (mahdollisuudet vaihtoehtoisille, puhtaille energialähteille)
- kestävä teollisuus (keinot kestävämmälle, ympäristömyönteisemmälle tuotantokierroille)
- uudis- ja korjausrakentaminen (tarve puhtaammalle rakennussektorille)
- kestävä liikkuminen (edistää kestävästä liikkumisen keinoja)
- luonnon monimuotoisuus (toimenpiteet suojella ekosysteemejä)
- kestävä ruoka (keinot luoda kestävämpiä ruokajärjestelmiä)
- saastumisen estäminen (toimenpiteet leikata saastumista nopeasti ja tehokkaasti)

Tiedonannosta ilmenee, että Suomi suhtautuu periaatteellisesti varsin myönteisesti Green Dealin tavoitteisiin. Suomen kannoista tärkeimpiä ovat vahva tuki vuoden 2050 hiilineutraaliustavoitteelle ja vuoden 2030 välitavoitteelle (päästövähennys 55%). Monilta muilta osin Suomen kanta on myönteinen mutta varovainen, sillä Green Dealin yksityiskohtaisemmat piirteet selviävät vasta myöhemmin.

## **Ilmastopaneelin näkemys**

Suomen ilmastopaneeli näkee Green Dealin erinomaisena avauksena. Se vahvistaa uskoa siihen, että EU:n ilmastoneutraaliuden tavoittelussa ollaan tosissaan. Tämä luo myös elinkeinoelämälle pitkäjänteisen näkymän tarvittavasta muutoksesta, ja edistää sitä kautta elinkeinoelämän joustavaa rakennemuutosta.

Suomen ilmastopaneeli tukee EU:n komission tiedonannon kokonaisvaltaista näkemystä ratkottavista politiikka-alueista, tarvittavista keinoista ja mahdollisuuksista mentäessä kohti ilmastoneutraalia EU:ta. Ilmastopaneeli pitää tärkeänä tiedonannon viestiä siitä, että samalla kun vähennetään ilmastopäästöjä,

ratkotaan myös monimuotoisuuden vähenemisongelmaa, saastumista sekä luodaan kokonaan uusia mahdollisuuksia teollisuudelle ja kansalaisille.

Muutosvaatimus on valtava ja sitä on mahdotonta tehdä ilman esitetyn tapaista mittavaa tukitoimintaa reilulle siirtymälle. Tulevaisuudessa on tärkeää, että tämä tukipotentiaali pystytään purkamaan toisiaan täydentäviin aloitteisiin. Tämä korostaa sitä, että Green Dealin eri kytkennät EU:n muihin aloitteisiin kuten Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaan ja (tiedonanto 14.1.2020 (KOM(2020))) ja tiedonantoon "Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi (14.1.2020) osataan tehdä toisiaan vahvistaen.

Suomen ilmastopaneeli näkee, että EU:n Green Deal tarjoaa Suomelle erinomaisen perustan tavoitella Suomen hiilineutraaliutta vuonna 2035. Hallituksen kaavailema kotimainen ilmastorahasto luo tärkeän sillan Green Dealin ja mahdollistaa myös paremmin EU:n tukitoimien rahojen kotiuttamisen Suomeen.

Ilmastopaneeli suosittaa, että Suomi suhtautuu positiivisesti Green Dealin perusajatuksiin ja hahmotettuun toteuttamisaikatauluun niin että koko EU on hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Ilmastopaneeli tulee Suomen kantaa, että EU:n tulisi asettaa vuoden 2050 tavoitteen mukaisesti vuodelle 2030 olennaisesti nykyistä korkeampi 55% päästövähennystavoite.